

LAS valdybos išvažiuojamasis posėdis

2014-07-14

Latvija

LAS nariai domėjosi Latvijos žemės ūkio situacija

Įpusėjus vasarai Lietuvos agronomų sąjungos (toliau – LAS) delegacija, apjungusi narius iš skirtingų šalies regionų, svečiavosi kaimyninėje Latvijoje. Agronomų kelionės tikslas – susipažinti su ūkininkavimo ypatumais Latvijoje, inovacijų ir investicijų lygiu, kooperacijos tendencijomis, pasirengimu naujam finansavimo laikotarpiui, euro valiutos įvedimo patirtimi. Taip pat LAS nariai domėjosi Lietuvos žemės ūkio verslo plėtra Latvijoje, agronomijos studijomis universitete.

Per dvejas viešnagės dienas nuveikta nemažai: padedant Latvijos kaimo konsultavimo ir mokymų centro Bauskės biuro konsultantėms aplankyti du, vienas kitam kontrastingi, ūkiai – vienas jų didelis – intensyvios gamybos, kitas – šeimos ūkis. Rygoje viešėta besikuriančiame „Lytagros“ filiale, aplankytas Jelgavos žemės ūkio universitetas.

Žemės ūkio bendrovė „Liduma“

Šalia Bauskės įkurta didžiulė žemės ūkio bendrovė „Liduma“, besiverčianti augalininkyste. Bendrovei vadovauja Inese Karlova, visus svarbiausius agronominius reikalus patikinti jaunam bei energingam ūkio agronomui, jame dirbančiam jau ne vienerius metus.

„Liduma“ agronomas (antras kairėje) LAS nariams pasakoja apie bendrovės technikos parką

Ūkis didelis – dirbama 3800 ha žemės, didžioji dalis jos nuosava, 1000 ha – nuomojama. Žemės derlingumo balas puikus – 60–70 balų. Nuo centrinės ūkio būstinės iki tolimiausio lauko atstumas nedidelis – apie 15 km. Bendrovės atstovas neslėpė planų plėsti dirbamus žemės plotus, tačiau kaip ir Lietuvoje, situacija sudėtinga. Laisvų žemių mažai, todėl jos kaina kyla kaip ant mielių – kalbant tiek apie pirkimo, tiek apie nuomos kainas. Bauskės apylinkėse norint įsigyti 1 ha dirbamos žemės reikėtų sumokėti apie 7 tūkst. EUR, 1 ha nuomos kaina svyruoja – 100–150 EUR.

Kaip ir Lietuvoje, atsirado apribojimai, kiek žemės gali turėti juridinis asmuo – šiuo metu galima įsigyti ne daugiau nei 2000 ha.

Agronomų diskusijoje paliestas tiek lietuviams, tiek latviams opus klausimas – praėjusios žiemos

išdaigos – įšalę žieminių rapsų bei kviečių pasėliai. Praktiškai visus bendrovėje sėtus žieminius pasėlius teko atsėti. Ūkio agronomas pasakojo, kad įprastas žieminių pasėlių derlius būdavo neprastas – žieminių kviečių prikuldavo apie 6–6,5 t/ha, žieminių rapsų – 4 t/ha.

Ūkyje naudojama beariminė žemės dirbimo technologija, tačiau dabar technologija keičiama ir kas trejus metus laukai vis dėlto išariami. Pasidomėjus tiksliojo (precizinio) ūkininkavimo perspektyvomis ūkio veikloje, agronomas sakė, kad ateityje neatmetama galimybė tam skirti daugiau dėmesio. To užuomazgomis įvardinti periodiniai dirvožemio tyrimai. Dalis tyrimų atliekami Latvijoje, dalis – Vokietijoje.

„Lidumos“ bendrovėje didžiausius pasėlių plotus užima įprasti žemės ūkio augalai – kviečiai bei rapsai, planuojama į sėjomainą įvesti ankštinius augalus. Ūkyje naudojama tiek sava, tiek pirktinė sėkla, kviečių sėkla užsiauginama, rapsų – perkama.

Atnaujinus ūkio infrastruktūrą tiek pasinaudojus ES parama, tiek investavus nemažai savo lėšų – centrinėje buveinėje išdygo ne tik naujas biuro pastatas, bet ir džiovykla su didžiuliais grūdų saugojimo bokštais. Iš bendrovės džiovyklų perka Lietuvos įmonės.

Nors ūkyje technikos parkas didelis, tačiau prasidėjus įvairių įkarščiui – pasėlių kūlimo paslaugas teikia vokiečių įmonė. Ūkio agronomas pasakojo, kad ekonomiškai labiau apsimoka techniką nuomotis, nei ją įsigyti. Vokiečių įmonė dirba visoje Europoje, tarkim paslaugas pradeda teikti Rumunijoje ir darbuotojai su technika keliaudami per Europos šalis pasiekia Latviją. Norint, kad tokia įmonė ūkiui teiktų paslaugas – ūkyje turi būti ne mažiau kaip 800 ha pasėlių.

Šiuo metu Latvijoje opi melioracijos problema, kadangi visa drenažo sistema buvo kuriama dar sovietmečiu, todėl dėl nusidėvėjimo, daug kur ją reikia naujinti. Ūkininkai, naudodamiesi nacionaline parama, po truputį pradeda naujinimo darbus. Šiuo metu ūkyje yra darbuotojas, kuris dirba su melioracijos problemomis.

Prieš kurį laiką suvaldyti visus ūkio darbus buvo ganėtinai sunku, todėl buvo nuspręsta pasisamdyti IT specialistą, kuris specialiai įmonei sukūrė ūkio valdymo programą. Kaip teigė ūkio atstovas, be IT ūkio valdymo programų būtų įsivaizduoti šiuolaikinio ūkio valdymą. Žinoma, reikia ir žmogiškos išminties, todėl patirties ūkio darbuotojai semiasi dalyvaudami lauko dienas, konferencijose, organizuojamose ne tik Latvijoje, bet ir Lietuvoje, Lenkijoje, Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje bei kitose šalyse.

Gamtai bei žmonėms draugiškas „Vaidelotes“ ūkis

Lietuvos agronomų sąjungos narių delegacija „Vaidelotes“ ūkio šeiminkų buvo pasitikti su garuojančia perlinių kruopų koše bei ką tik baigusia kepti duona.

Šeimos ūkiui vadovauja aktyvus ūkininkų kooperatyvo bei Latvijos agronomų sąjungos narys Arnolds Jatnieks, kuris kartu dirba ir vietos savivaldoje. Kai reikia nudirbti visus ūkio darbus – kooperuojasi visa šeimyna – padeda kartu gyvenantys 4 sūnūs.

LAS nariai lankosi „Vaidelotes“ ūkyje

Arnolds Jatnieks LAS delegacijai pasakoja apie ūkyje naudojamas sėklas

Dirbama apie 200 ha laukų, juose sėjami įvairūs žemės ūkio augalai. Taip pat ūkininkas dirba su įvairiomis žemės ūkio įmonėmis, todėl jo laukuose išbandomos įvairios augalų veislės, trąšos bei augalų apsaugos priemonės. Bendradarbiaujama ir su mokslo įstaigomis.

Netoli nuo Bauskės nutolusiame šeimos ūkyje vietos atsirado ir kaimo turizmo verslui. Senus laikus menančiame sode, kur stūkso suręstas rastinis namelis su tyvuliuojančiu tvenkiniu, ramybę atrasti gali kiekvienas.

AB „Lytagros“ žingsniai Latvijoje

Lietuvos agronomų sąjungos narius domino, kaip Lietuvos verslininkams sekasi dirbti Latvijoje, todėl apsilankyta AB „Lytagra“ filiale. Pirmuosius žingsnius įmonė kaimyninėje Latvijoje pradėjo žengti dar 2011 m. Nuo to laiko šalyje veikia jau 4 įmonės parduotuvės, o Rygos prieigose dygsta naujas agroserviso paslaugų centras. Įmonės atstovė Regina Jozuus LAS nariams pasakojo apie įmonės veiklą Latvijoje, ateities perspektyvas. Informavo, kokių prekės ženklų žemės ūkio technika

yra populiariausia jų šalyje.

Pagal rinkos tyrimus, galima sudaryti populiariausių kombainų trejetuką. Dažniausiai Latvijos ūkininkai perka „Claas“, „New Holland“ bei „John Deere“ kombainus. Tikimasi, kad žemės ūkio technikos pirkimas suintensyvės, kai prasidės ES parama 2014–2020 metams.

Įmonės filialo direktorė R. Jozus pasidžiaugė, kad baigiamame įrengti agroserviso centre dar šiais metais galės šalies žemdirbiams suteikti dar daugiau paslaugų.

Jelgava – žemės ūkio mokslų lopšys

Jelgavos žemės ūkio universiteto veiklą LAS nariams pristatė Žemės ūkio mokslų fakulteto prodekanė dr. Dacė Šternė. Universitete dėstomos studijų programos apima 5 mokslo kryptis: žemės ūkį, inžineriją, informacines technologijas, edukologijos bei socialinius mokslus. Studentams siūlomos 69 akredituotos studijų programos, iš jų 14 – unikalios, šių specialybių Latvijoje galima studijuoti tik Jelgavoje, tai žemės ūkio, miškų inžinerijos, maisto pramonės, veterinarijos, kraštovaizdžio dizaino ir kt. studijų programos.

Žemės ūkio mokslų fakulteto prodekanė (centre) LAS nariams parengė išsamų pranešimą apie universiteto ir fakulteto veiklą, studijų programas

Žemės ūkio mokslų krypties specialistus ruošia du fakultetai: žemės ūkio bei veterinarijos. Kaip teigia dr. D. Šternė, Žemės ūkio mokslo fakultetas unikalus visoje Latvijoje tuo, kad čia besimokantieji žemės ūkio subtilybių gali įgyti visų pakopų kvalifikacinius laipsnius – bakalauro, magistro bei daktaro. Studentai studijuoti gali – žemės ūkio mokslus, žemės ūkio verslą, agronomiją, agronomiją su specializacijomis (gyvulininkystės kryptis), sodininkystę. Fakultete ruošiami specialistai, kurie geba žemės ūkio gamyboje panaudoti naujausius mokslo tyrimų rezultatus. Praktikos studentai gali įgyti fakultetui priklausančiose laboratorijose bei demonstraciniuose ūkiuose.

Kaimynų patarimai pasitinkant eurą

Susitikimuose Latvijoje buvo kalbama ir apie euro įvedimo patirtį. Kaimynai valiutos pasikeitimą savo šalyje vertina teigiamai. Svarbiausi patarimai – iš anksto pasiruošti pokyčiui, parengti informacines sistemas, apskaitos programas, stebėti oficialių įstaigų pranešimus šiuo klausimu, nes įvedus eurą pasikeis apskaita – į eurus bus perskaiciuoti ne tik mokesčiai, bet ir akcijos, pajai, obligacijos, vertybiniai popieriai. Lietuviams kolegos latviai siūlo laikytis dviejų taisyklių – darbo užmokestį konvertuoti darbuotojų naudai, o prekių, paslaugų kainas išlaikyti stabilias. Tuomet

nebus bereikalingos įtampos, nepasitenkinimo.

Lietuvos agronomų sąjungos narių delegacija grįžo kupina gerų išpūdžių, naujų žinių, dėkinga už atvirus pokalbius, šiltą kaimynų latvių priėmimą. Namuose laukia javapjūtė.

LAS nariai už paramą dėkoja asociacijai Lietuvos kredito unijos.